

Žaključak

Kiselinski stepen mleka može uticati na rezultat određivanja procenta masti u mleku, kada se mast određuje po Gerber-ovoj metodi. Ovaj uticaj zavisi od visine kiselinskog stepena. Prema ispitivanjima, kiselost do 13,5° SH nema uticaja, dok je kod kiselosti od 32,8 — 44° SH uočen porast od 0,05% kod 50% ispitivanih uzoraka.

Literatura:

¹⁾ G. Mayer: Der Einfluss der Säuerung auf die Fettgehaltbestimmungen der Milch. (Internat. Milchw. Kongress, Vol. III, Parte II, Roma, 1956).

Miloš Mesner, Beograd

O POTREBI DOPISNOG ŠKOLOVANJA KADROVA U MLEKARSTVU

Mlekarstvo je iz predratne sitne zanatske proizvodnje danas prerасlo u modernu industriju. To se da naročito primetiti u izgrađenim mlekarskim objektima nakon II svetskog rata, koji imaju u svojim pogonima najmoderniju opremu za savremenu obradu i preradu mleka.

Uporedno s izgradnjom mlekarske industrije, vodilo se, a i danas se vodi računa, da takve mlekarе imaju solidne stručnjake, koji će da budu kadri poduhvatiti se svakog zamašnog zadatka u proizvodnji. Skoro svi Poljoprivredni i neki Tehnološki fakulteti u našoj zemlji u svom sastavu imaju i Zavode za mlekarstvo. Veći broj prehrambenih instituta bavi se problemom mlekarstva preko svojih odelaka za mlekarstvo, zatim dvije (Kranj i Piro) mlekarske škole, pa na kraju i sam Institut za mlekarstvo FNRJ, koji se bavi problemom uvođenja i proučavanja savremenijih procesa u industriji mleka. Uporedno s ovom problematikom ove korisne institucije bave se i usavršavanjem stručnih kadrova u mlekarstvu.

Danas naša zemlja već može da se pohvali da ima jedan reprezentativan Centar za usavršavanje mlekarskih kadrova — Mlekarski šolski center u Kranju (NR Slovenija). U sklopu ovoga Centra danas već radi škola za kvalifikovane radnike, koja traje dve godine, i Mlekarsko tehnična šola, koja traje četiri školske godine, a takođe i dve za one koji su završili školu za kvalifikovane mlekarske radnike, a imaju volju da nastave školovanje i time postanu mlekarі — tehničari. Jednom rečju ovaj poslednji vid školovanja tretira se kao dopunsko školovanje za odrasle. No, mi se nadamo da ovo nije završna faza razvoja mlekarskog školstva u ovom Centru. Naš dalji cilj i zadatak je možda i u formiranju Više mlekarske škole, i time stvaranju trostepene nastave. Međutim, o ovome naravno kasnije, jer zadaci u mlekarskoj industriji stvaraju pred prosvetnim faktorima i nove probleme koje treba rešavati. Stalan i dinamičan razvoj mlekarstva koji smo imali u posleratnom periodu nije mogao, i pored ogromnih napora koji su bili uloženi, da bude praćen obezbeđivanjem potrebnoga broja stručnih kadrova za potrebe mlekarstva. Ovo nije problem samo za mlekarsku industriju, već za sve stručne službe u našoj zemlji. U vezi s time, Rezolucija Savezne narodne skupštine o

ČLANOVI UDRUŽENJA!

DNE 9. III O. G. ODRŽAT ĆE SE GODIŠNJA SKUPŠTINA UDRUŽENJA, PA VAS MOLIMO, DA ISTOJ NEIZOSTAVNO PRISUSTVUJETE.

daljem stručnom usavršavanju kadrova u našoj zemlji jasno govori da svakom građaninu mora da bude data mogućnost za usavršavanje svoje stručnosti. Bolja stručnost radnika u periodu ekonomskih jedinica, u kojima proizvođač ima veoma istaknuto mesto, iziskuje da svako obrazovanje, od opšteg do stručnog, bude ozbiljno i shvaćeno.

Upravo zbog izmenjenih opštih društveno-ekonomskih uslova, stvaranje novih uslova i sistema stručnog obrazovanja je u svakom momentu aktuelna društvena pojava tj. potreba, na čijoj realizaciji već počinju da se ispoljavaju početne inicijative i prvi koraci, ali ima tu i nekih problema otvorenoga karaktera koji kao takvi traže jedno solidno rešenje.

Mlekarski šolski center u Kranju (NR Slovenija), koji ima nastavu kroz dva stepena, je prva institucija u našoj zemlji ove vrste, koja se bavi obrazovanjem stručnih mlekarskih kadrova, jednim sistematskim putem.

Međutim, smatramo potrebnim da obratimo pažnju još jednom pitanju.

Naime radi se o daljem stručnom usavršavanju (obrazovanju) mlekarskih kadrova počev od visokokvalifikovanih i kvalifikovanih radnika, preko tehničara, laboranata itd., školovanje *dopisnim putem*. Razlog ovakvog shvatanja jest upravo u njihovom interesu, željama i sklonostima daljeg usavršavanja.

Organiziranje dopisnog školovanja u ovom Centru je izraz jedne velike potrebe, jer su mnoge mlekare udaljene od sedišta Centra. Radnici zaposleni u tim pogonima nemaju mogućnosti za dalje stručno usavršavanje i time ostaju praktično van domašaja svakog vida usavršavanja, sem praktičnoga rada i eventualnog praćenja stručne literature.

Za dopisno školovanje, po našem mišljenju, na ovom Centru ima još nekoliko razloga kao npr.:

— veliko interesovanje mlekarskih radnika za sticanje veće stručnosti u pogledu njihovih kvalifikacija;

— nedovoljno razvijena školska mreža ove vrste u našoj zemlji;

— velike potrebe savršenije mlekarske tehnologije s brojnim i savršenijim, kvalitetnijim i raznovrsnim stručnim kadrovima;

— veliki broj zaposlenih radnika s dužom proizvodnom praksom, ali bez potrebnih teoriskih, opštih i društveno-ekonomskih znanja;

Ovi ili slični razlozi naveli su Mlekarski šolski center u Kranju, na ispitivanje mogućnosti školovanja neposrednih proizvođača dopisnim putem. Ovo je bez sumnje stvar za veliku pohvalu, i na realizaciji ovoga zadatka moramo da budemo svi zainteresovani, ali čini nam se da se ova zamisao ne sprovodi efektivno i da u odnosu na potrebe školovanja ide suviše sporo.

Ko ustvari pored pomenutog Centra treba da bude još zainteresovan za ovakav vid školovanja?

Prije svega mlekare, kojima su kadrovi jedno od gorućih pitanja s jedne strane, a nužna potreba s druge strane. Smatramo da moralnu podršku za stvaranje ovakvog školovanja, a takođe i nekom vidu i inicijatori, trebaju da budu Saveti za prehrambenu industriju i poljoprivredu i šumarstvo Savezne privredne komore, Saveti pomenutih institucija republičkih komora, Poslovna udruženja za mlekarstvo u Beogradu i u Ljubljani, zatim Udruženje mlekarskih radnika NR Hrvatske u Zagrebu, Institut za mlekarstvo FNRJ u Beogradu pa na kraju i poljoprivredni i tehnološki fakulteti u našoj zemlji.

Danas dopisno školovanje nije više stvar zastarelih shvatanja, već je ono obuhvatilo duboke korene u drugim školama (tehničkim, ekonomskim, medicinskim itd.). Radi toga smo mišljenja, da i ovaj vid školovanja u mlekarestvu treba da bude što pre rešen, onako kako to dinamika života od nas zahteva.

Ovom prilikom želimo još da nabacimo za diskusiju oko ovoga pitanja neke zadatke Centra, koje bi trebalo, po našem mišljenju da se reše:

— pomoć zaposlenim kadrovima u mlekarestvu za pripremanje vanrednih ispita, sticanje potrebnih stručnih znanja i viših kvalifikacija u zanimanju;

— iznalaženje najpogodnijih metoda za stručno obrazovanje mlekarških kadrova, kako za polaganje stručnih ispita radi sticanja stepena višeg stručnog obrazovanja, tako i radi daljeg opšteg obrazovanja;

— organizacija i održavanje konzultacija u Centru, radi pružanja pomoći kandidatima u savlađivanju programom predviđenog gradiva;

— pomoć u vidu instrukcija pismenim putem i

— izdavanje skripata i priručnika za predmete prema usvojenom nastavnom programu, planovima rada Centra.

Želimo još da se osvrnemo na stanje priručnika za pojedine predmete, koji se postavljaju kao bitni za normalni rad dopisnog školovanja. Mislimo, a tako i treba da bude, da je uporednim razvojem mlekarške industrije u našoj zemlji, jačala i njena stručna domaća literatura. Možda bi bilo potrebno obraditi a time i pristupiti pisanju jednog solidnog, a pre svega praktičnog priručnika iz mikrobiologije mlekarestva i mlekarškoga mašinstva. Ustvari tih literaturnih nedostataka ima, ali smatramo da se i to pitanje može solidno rešiti štampanjem skripata. Školovanje na ovom zasnovanom principu trajalo bi u vremenu koje odgovara za pojedini stepen školovanja.

Ispiti bi se normalno polagali pred odgovarajućom komisijom u Centru.

Kandidatima koji bi na ovaj način završili školovanje, određeni stepen škole, treba da se priznaje kao i redovnim učenicima, tj. stepen stručnog obrazovanja za koji je škola verifikovana. Mišljenja smo, da u daljem radu Centar treba da bude organizator dopisnog školovanja za sve vrste zanimanja i stepen stručnosti gde se oseća deficitarnost stručnih mlekarških kadrova.

Verujemo, da mnoge mlekarške organizacije žele da izraze svoju spremnost, da pruže mogućnost svojim radnicima da na ovaj način steknu potrebnu kvalifikaciju i dopunsko znanje.

Jedan od zaključaka je i taj da bi sve mlekarške organizacije trebale obratiti mnogo veću pažnju svim ovim pitanjima nego do sada. Dopisno školovanje mlekarških radnika nije samo stvar društvene zajednice, niti samo pojedinaca, već stvar zajednice i pojedinaca kao celine.

O VIII MEĐUNARODNOM OCJENJIVANJU MASLACA 1962. U AARHUS-u

Dr D. Stüssi, Bern, pod ovim naslovom objavljuje u Schw. Milchzeitung br. 96/1962. svoj izvještaj, pa ga donosimo u nešto skraćenom obliku.

Svaka zemlja ima svoj sistem ocjenjivanja i smatra da je taj jedino ispravan.

Otkad maslac igra veliku ulogu u međunarodnoj trgovini, to su nejednaki sistemi ocjenjivanja kvalitete sve više kočnica za izvozne i uvozne zemlje